

Prosjekt - rapport august 2005

Jeg står ved Station Z, det tidligere tilintetgjørelsesstedet i konsentrasjonsleiren Sachsenhausen. En tidligere fange snakker om frigjørelsen av leiren, som han for 60 år siden var så heldig å få oppleve.

Denne helgen, med forskjellige minneseremonier, taler og møte med overlevende fanger, må jeg si var et høydepunkt for meg i løpet av det året jeg jobbet der. Ved siden av dette var jeg også så heldig å få være med De hvite bussene en uke. Slike treff med overlevende er helt uerstattelig, og derfor også så utrolig viktig – for vår egen og for våre neste generasjoners del.

Ved siden av denne kontakten med tidligere fanger, hadde jeg også guidete turer for tyske og norske skoleklasser. Dette er også en veldig viktig del av arbeidet der, bare å formidle kunnskapen om det som gikk så galt under andre verdenskrig, videre til dagens unge. Her syntes jeg riktignok det kunne bli litt for mange guidete turer – med periodevis gjennomsnittlig to per dag, men ser man på hvor mange besøkende som kommer til Gedenkstätte Sachsenhausen, og hvor stor forespørselen etter guidete turer er, skjønner jeg også at de må sette inn den arbeidskraften de har.

Men sett fra et frivillig ståsted, ville jeg nok likevel prøvd at mine etterkommere, dersom de ønsker det, kunne få jobbe mer på biblioteket og i eventuelle prosjekter.

Jeg ser iallfall fra egne erfaringer at det var veldig fint å hjelpe til med utstillingen ”Hier war das ganze Europa”, som ble åpnet på 60.års dagen for frigjørelsen av leiren.

Likeså var det også en veldig fin erfaring å jobbe med fangeberetninger på biblioteket. Det var en dansk gruppe som var her en uke i mars, som begynte dette arbeidet. Det går ut på å legge stikkord av de norske og danske fangeberetningene ut på databasen til minnestedet, for i ettertid å lettere kunne søke seg fram til informasjonen en finner der. Og da denne gruppa ikke ble helt ferdig, hjalp jeg også til med dette.

Alt i alt kan jeg derfor si at jeg er fornøyd med arbeidsoppgavene jeg hadde i Gedenkstätte Sachsenhausen. Det kunne som sagt bli perioder med litt for ”intense” guidete turer, noe jeg hadde ønsket å få delt med litt andre arbeidsoppgaver dersom jeg skulle begynne året på nytt.

Likevel vil jeg si at det absolutt er verdt det å ha en ASF – frivillig i minnestedet. Det er en fin mulighet å få nye spennende erfaringer, få kontakt med nye mennesker; overlevende fanger, medarbeidere i Gedenkstätte Sachsenhausen, og besøkende, i tillegg til at man ser hvordan man jobber på et minnested.

Likeså vil jeg ”anbefale” jobben jeg hadde i den jødiske menigheten i Berlin. Det var flott å ha en dag hvor jeg kunne besøke to eldre damer, som jeg etter hvert også ble godt kjent med. De fikk dele sine erfaringer med meg, og var glade for at jeg var der for dem, samtidig som de også gav meg mye. Det jeg synes var vanskelig her, var at en av dem, som jeg hadde mest kontakt med, døde utpå vårparten av året. Dette er imidlertid noe man dessverre bare må akseptere når man jobber med eldre mennesker.

Det bildet jeg hadde av tyskere før jeg selv kom dit, har vel ikke akkurat forandret seg så mye i løpet av det året jeg bodde der. De er vel ikke så forskjellige fra nordmenn, noe jeg heller ikke hadde regnet med. Det ene man likevel kan påpeke, er nasjonalfølelsen som så mye sterkere vises i Norge enn i

Tyskland. Dette hadde jeg ikke tenkt på før, men er jo et tydelig eksempel på hvordan historien, selv 60 år senere, også påvirker befolkningen den dag i dag.

Noe annet jeg så tydeligere etter å ha vært i Tyskland en stund, var den ”dårlige” drikkekulturen som finnes i Norge; drikke en dag i uka (fredag eller lørdag), og det uten måte. På den annen side ser man i Tyskland (i hvert fall i Oranienburg...), daglig flere alkoholikere på gata, noe som jo heller ikke gir et så fint bilde.

Men likevel, jeg må si den norske helgefylla er latterlig...

Fra det året jeg bodde i Berlin, tar jeg med meg mange fine erfaringer hjem. Alt jeg har lært i jobbsammenheng, ved siden av det flotte sosiale livet med de andre frivillige (som jeg også har påpekt tidligere). Året har i tillegg gitt meg et større perspektiv på ulike saker; hvordan ting fungerer i andre land og som nevnt ”hvordan” jobben på et minnested utføres.

Jeg kan vel derfor uten vanskeligheter si at det har vært det beste og gøyeste året i mitt liv.

Planer jeg nå har for fremtiden er at jeg skal ta 5-årig lærerutdanning (med mastergrad i tysk;-)), som jeg nå har begynt på på NTNU i Trondheim. I tillegg har jeg lyst til å besøke mange av mine venner fra foregående år, som er bosatt på så mange forskjellige steder i verden;-)